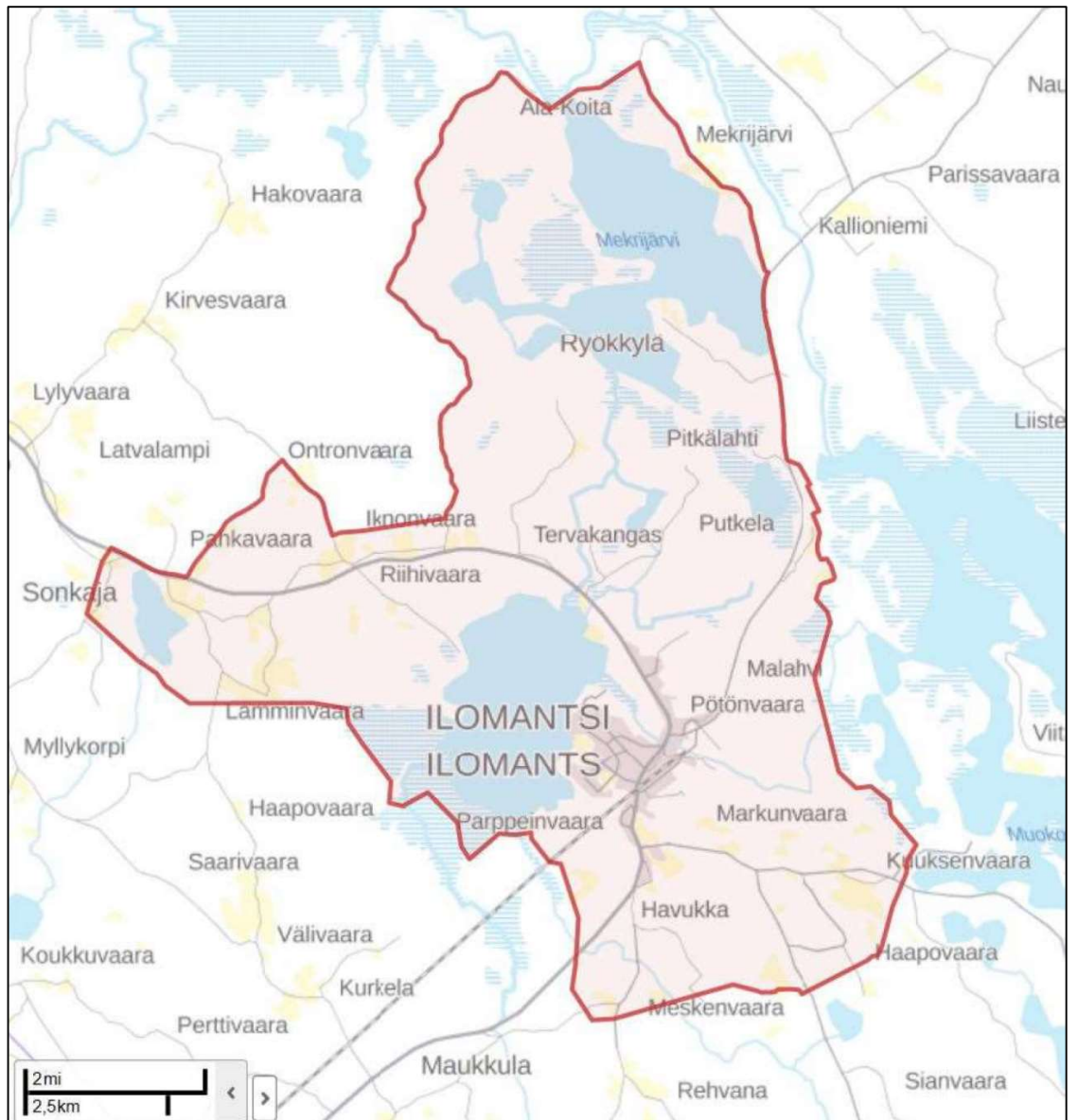

ILOMANTSIN KUNTA

KIRKONKYLÄN YLEISKAAVAN PÄIVITYS JA LAAJENTAMINEN
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 11.6.2021

Kaava-alueen sijainti ja raja

Maanmittauslaitos

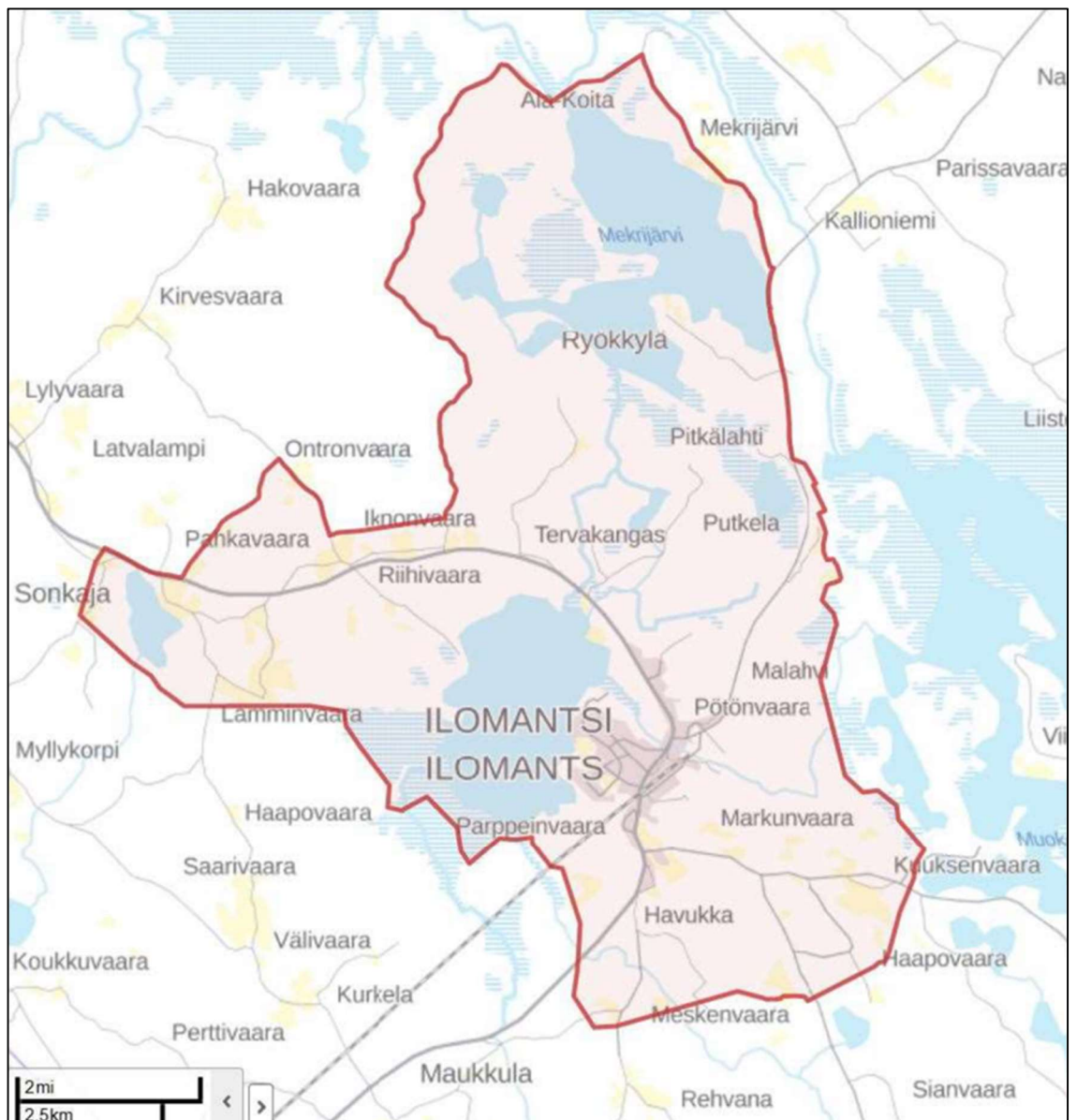
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

1 Alueen sijainti ja raja

Suunnittelualue käsittää kirkonkylän taajaman, Ilomantsijärven rannat, ulottuen länsipuolellaan Sonkajanjärven, pohjoispuolellaan Mäkijärven, eteläpuolellaan Parppeinvaaran, Heinävaaran, Meskenvaaran, Kuuksenvaaran alueille. Itäpuolella yleiskaava-alue rajautuu Sortosuon alueisiin.

KUVA 1: Suunnittelualueen raja, alueen pinta-ala on noin 142 km²

2 Yleiskaavan tavoitteet

Tarkoituksena on Ilomantsin kirkonkylän ja ympäristön osayleiskaavan päivityksen ja kaava-alueen laajentamisen laatiminen.

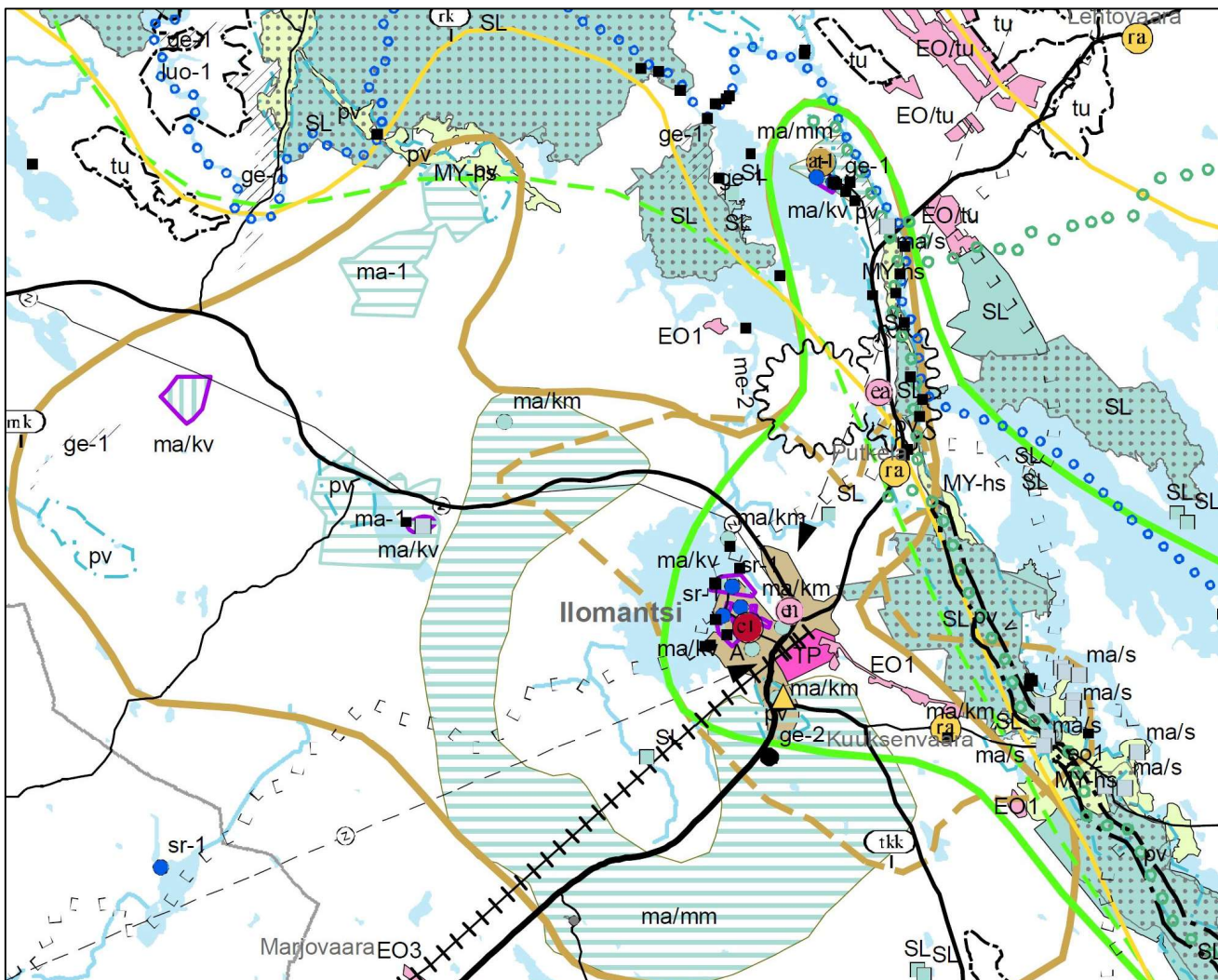
Kirkonkylällä on tällä hetkellä voimassa vuonna 1988 hyväksytty asemakaava ja vuonna 1999 hyväksytty osayleiskaava. Tällä hetkellä voimassa oleviin asemakaavaan ja osayleiskaavaan on tehty muutamia alueita koskevia päivityksiä.

Yleiskaavamuutoksen tavoitteena on saattaa aiemmin laadittu yleiskaava tämän hetkisen tilanteen tasalle ja vastaamaan kunnan tämän hetkistä tilannetta ja tulevaisuuden tarpeita.

Tavoitteisiin kuuluu laajentaa yleiskaava ulottumaan Mekrijärven ja Sonkajanjärven alueelle. Edellä mainituille alueille tulee kaava-alueen lisäyksen yhteydessä tehdä ranta-alueiden emätilatarkastelu ja mitoitus. Yleiskaavapäivityksen jälkeen on tarkoituksena uudistaa kirkonkylän asemakaava.

Suunnittelutyön periaatteena on mm. rakentamisen, virkistyskäytön, luonto- ja kulttuuriarvojen ja liikenteen tarpeiden yhteensovittaminen.

3 Suunnittelutilanne

KUVA 2: Ote Pohjois-Karjalan vahvistettujen vaihekaavojen maakuntakaavayhdistelmästä

Voimassa olevat maakuntakaavat

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. vaihe on vahvistettu valtioneuvostossa 2007, kaavan 2. vaihe ympäristöministeriössä 2010, 3. vaihe ympäristöministeriössä vuonna 2014 ja 4. vaihe ympäristöministeriössä 18.8.2016.

Maakuntakaavan vahvistetuissa vaihekaavoissa (kts. kuva 2) suunnittelualueelle on osoitettu mm. seuraavia merkintöjä:

Maaseutukehittämisen erityisalue (mk): 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan maaseudun kehittämisalueita, joilla kehitetään erityisesti maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöihin sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeino- ja vapaa-ajantoimintaa. Alueella on tarvetta yhteistoimintaan yhteisten suunnittelu- ja kehittämisperiaatteiden luomiseksi.

Taajamaseudun kehittämisen kohdealue (tkk): 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan taajamaan liittyvää lähialuetta, jolla on tarvetta maankäytön ohjaukseen taajamarakenteen ja haja-asutusalueen yhteensovittamisessa yhdyskuntarakenteen, ylikunnallisen virkistys- ja vapaa-ajanverkoston sekä kulttuuriarvojen kannalta.

Taajamatoimintojen alueet (A): 4.vaihe

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen aluetta, jolla on yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta vähintään seudullista merkitystä ja jonka suunnittelussa tulee ottaa huomioon ylikunnalliset aluetarpeet. Merkintään sisältyy mm. yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumisen, palvelujen, merkittäviä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuus- ja työpaikka-alueiden sekä muiden taajamatoimintojen sijoittumis- ja laajentumisalueet. Merkintä sisältää myös taajaman sisäistä käyttöä palvelevat liikenneväylät, virkistysalueet ja -yhteydet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, muut erityisalueet sekä paikalliset suojelualueet.

Kyläalue (at, at-1): 1.vaihe

Kohdemerkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka palvelujen, asutuksen, kulttuuriympäristön tai elinkeinotoimintojen kannalta ovat tärkeitä kehittämisen kohteita. Lisämerkinnällä -1 osoitetaan rantakylä, joita pidetään suositeltavina pysyvän ja loma-asutuksen alueina.

Seudullista merkitystä omaava kuntakeskus, kohdemerkintä (c1): 4.vaihe

Merkinnällä osoitetaan osittain seudullista merkitystä omaavia kuntakeskusten alueita, joihin sijoittuu asumisen ohella keskustahakuisia palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikenne- ja viheralueineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Työpaikka-alue (TP, TP-1, TP-kme): 1.vaihe ja 4.vaihe

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan aluerakenteen kannalta merkittävää työpaikka- aluetta, jolla on vähintään seudullista merkitystä. Alue on tarkoitettu pääasiassa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien tuotanto-, varasto- ja tilaa vievän kaupan ja muiden palvelujen alueeksi. Lisämerkinnällä -1 osoitetaan alueita, jotka sijaitsevat osittain tai kokonaan luokitelluilla pohjavesialueilla. Lisämerkinnällä -kme osoitetaan alueita, joihin voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (ma/kv): 3.vaihe
Osa-aluemerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus ja ominaispiirteet sekä turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen.

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (ma/km): 3.vaihe
Osa-aluemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö. Kohdemerkinnällä osoitetaan alle 5 hehtaarin kokoiset alueet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti ja vaalittava kaavaselostuksen erillisessä liitteessä 1 "Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt Pohjois-Karjalassa" (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, 2013) olevissa kohdekuvauksissa selostettujen kulttuuriarvojen säilymistä.

Rakennussuojelukohde (sr-1): 3.vaihe

Kohdemerkinnällä osoitetaan kirkkolain ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain mukaan suojellut kohteet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon kulttuuriympäristön kokonaisuus ja erityispiirteet sekä edistettävä niiden säilymistä.

Rakentamismääräys

Alueen rakentaminen tulee sopeuttaa alueen kulttuuriperintöön ja erityispiirteisiin.

Maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä alue (ma/mm): 3.vaihe
Osa-aluemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.

Kiinteä muinaisjäänös (sm): 3.vaihe

Kohdemerkinnällä osoitetaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäänökset. Kiinteät muinaisjäänökset on osoitettu kaavaselostuksen erillisenä liitteenä 3 olevalla kartalla.

Suojelumääräys

Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty.

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv): 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

Arvokas harju- tai moreenialue (ge-1): 2.vaihe

Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta vähintään maakunnallisesti arvokkaita harjualueita tai valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia, joilla saattaa olla maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia ominaisuuksia ja niistä maa-ainesten otolle aiheutuvia rajoituksia. Aluevarauksesta ei aiheudu metsänhoidollisia rajoituksia. Merkintä mahdollistaa myös tavanomaisen kotitarvekäytön.

Soranottoalue (EO1, EO1-p): 2.vaihe ja 3.vaihe

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia soranotto-alueita, joista on selvitetty luonnonsuojelun tavoitteiden, pohjaveden hankinnan ja maa-ainesten ottotoiminnan yhteensopivuus.

nat

Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue: 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvat tai siihen ehdotetut alueet. Alueilla ja niiden Natura-suojeluarvoja koskevissa hankkeissa noudatetaan luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n säännöksiä.

SL

Luonnonsuojelualue (SL, SL-v): 1.vaihe, 2.vaihe ja 3.vaihe

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita, jotka ovat valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä. **Alueet sisältävät valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteet.** Alueilla on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Lisämerkinnällä v on osoitettu luonnonsuojelualueita, joiden virkistyskäytöllä nähdään olevan seudullista ja maakunnallista merkittävyyttä.

EN

Energiahuollon alue (en): 1.vaihe ja 2.vaihe

Merkinnällä osoitetaan energiaverkostoon liittyviä voimalaitoksia sekä muuntamoita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. **Merkinnällä osoitetaan suurjännitelinjan muuntamoalue sekä energiaverkostoon liittyvät muuntoasemat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus (2.vaihe)**

(Z)

Pääsähkolinja 110 kV: 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan 110 kV:n pääsähkolinjat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

(Z)

Pääsähkolinjan 110 kV yhteistarve: 1.vaihe

Merkinnällä osoitetaan 110 kV:n pääsähkolinjan yhteistarpeet.

ea

Ampumaradat (ea): 2.vaihe ja 4.vaihe

Kohdamerkinnällä osoitetaan varuskuntien ja niiden harjoitusalueiden ampumarata-alueet sekä seudullisesti merkittävät ampumarata-alueet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski

rk

Rantojenkäytön kehittämisen kohdealue (rk, rk-1): 1.vaihe

Kehittämisperiaatemerikinnällä osoitetaan Pohjois-Karjalan tärkeimmät suuvesistöt sekä erämainen Koillisen luontovyöhykkeen alue

Suunnittelumääräys

Yksityiskohtaisemmassa suuvesistöjen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota luonnonympäristön kestäväan käyttöön, vesihuollon järjestämiseen ja rakentamisen soveltumiseen maisemaan. Rantarakentamista mitoittaessa on jätettävä riittävän suuret yhtenäiset ranta-alueet vapaaksi jokamiehenoikeudella tapahtuvaan rantojen käyttöön. Suuvesistöjen muunnetusta rantaviivasta tulee olla vapaata rantaviivaa noin 60 % ja rakennettua rantaviivaa noin 40 %.

rk-1 suunnittelumääräys

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee rantarakentaminen ohjata keskitetysti ympäristöarvot huomioon ottaen siten, että Koillisen luontovyöhykkeen erämainen luonne säilyy.

Rantarakentamisen solmukohta (ra): 1.vaihe

Kohdemerkinnällä osoitetaan Pohjois-Karjalan suurvesistöalueiden rantojen käytön toiminnalliset solmukohdat, jotka ovat tiiviimmän vapaa-ajan ja ympärivuotisen asumisen, eri elinkeinotoimintojen ja muun vapaa-ajan toimintojen kehitettäviä kohteita

Suunnittelumääräys

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnonympäristön kestäväan käyttöön, vesihuollon järjestämiseen sekä rakentamisen soveltumiseen maisemaan. Rantarakentamisen mitoitusta voi solmukohdissa olla muita ranta-alueita suurempi siten, että noin 50 % muunnetusta rantaviivasta on rakennettua ja noin 50 % vapaata rantaviivaa. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että alueelle jätetään riittävän suuret yhtenäiset ranta-alueet vapaaksi siten, että se mahdollistaa yleisen virkistytymisen ja vesistölle pääsyn. Eri elinkeinotoimintoihin suuntautuneissa solmukohdissa elinkeinotoiminnan kehittämisen mahdollisuudet on erityisesti huomioitava. ra-kohdemerkinnän ohjeellinen enimmäisulottuvuus kohdemerkinnän keskipisteestä on noin 3 kilometriä suurvesistöillä (rk) ja noin 5 kilometriä Koillisen luontovyöhykkeen alueella (rk-1).

Matkailupalvelujen kohde: 1.vaihe, 3.vaihe ja 4.vaihe

Matkailupalvelujen kohdemerkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen olemassa olevia tai suunniteltuja kohteita sekä kehittämishankkeita.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota matkailullisesti vetovoimaisen keskuksen muodostamiseen sekä ottaa huomioon eri toimintojen ja rakentamisen sopeuttaminen ympäristöön.

Matkailun ja virkistystyksen vetovoima-alue (mv-): 1.vaihe, 3.vaihe ja 4.vaihe

Merkinnällä osoitetaan arvokkaan luonnonympäristön, matkailun ja virkistystyksen kannalta valtakunnallisesti ja osin kansainvälisesti merkittäviä kehitettäviä aluekokonaisuuksia.

Ilomantsin-Petkeljärven-Putkelanharjun-Möhkön alue (mv-5): 1.vaihe

Ilomantsin seudun matkailun kehittäminen perustuu luonnoltaan ja kulttuuriltaan vetovoimaiseen Mekrijärven-Putkelanharjun-Petkeljärven-Möhkön vyöhykkeeseen ja Ilomantsin taajama-alueen matkailupalveluihin.

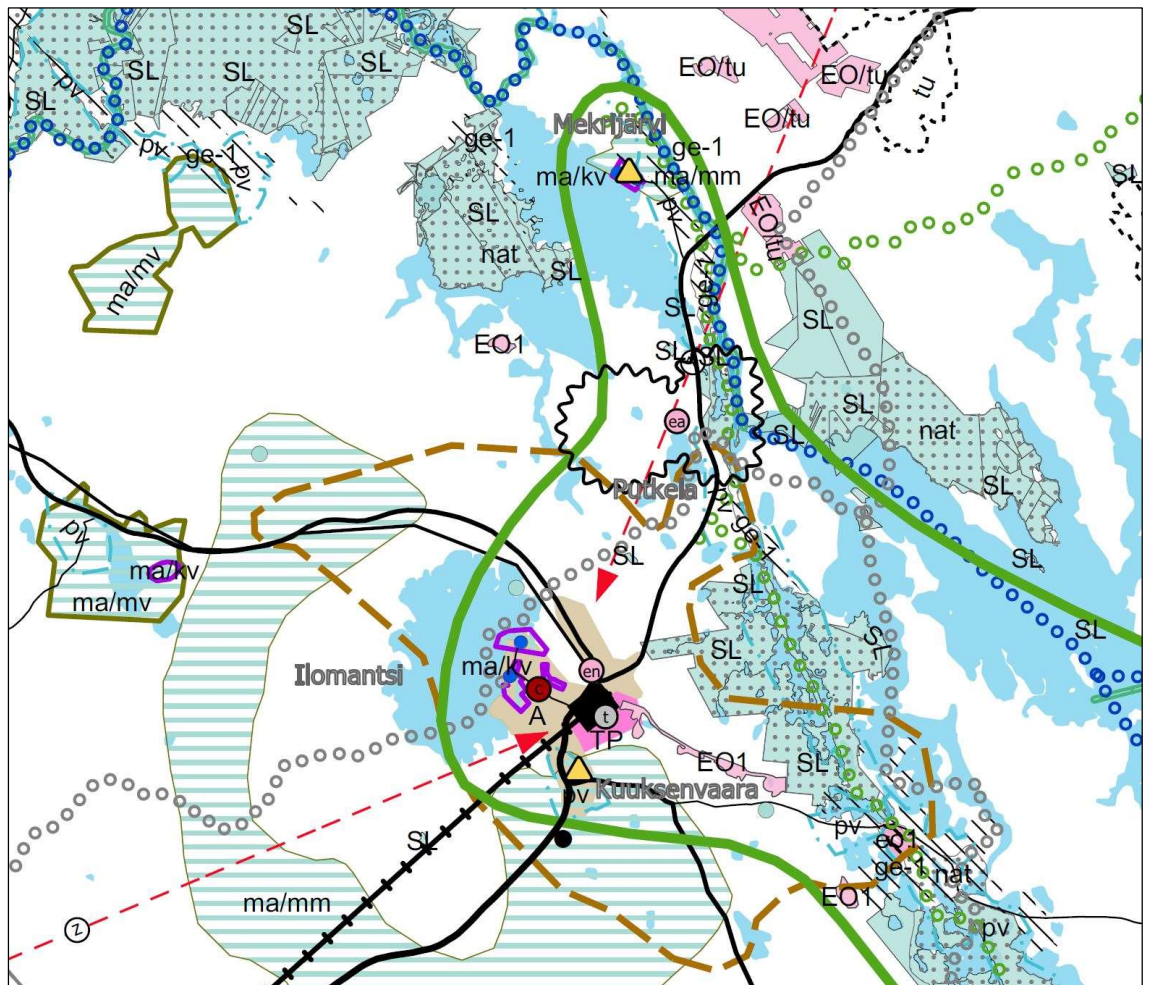
Kehittämissuositus

Aluetta kehitetään rajan läheisyydessä sijaitsevana ainutlaatuisena kulttuuri- ja luontomatkailuun painottavana kehittämisalueena.

Lisäksi maakuntakaavaan sisältyy erilaisia reittejä kuten ulkoilu- ja moottorikelkkareittejä.

Valmisteilla oleva maakuntakaava 2040

Pohjois-Karjalan maakuntahallitus käynnisti 21.12.2015 Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 laatimisen. Maakuntakaavatyö on luonteeltaan kokonaismaakuntakaavan tarkistus eli tavoitteena on saattaa maakuntakaava ajan tasalle. Maakuntakaava 2040 ehdotus on ollut nähtävänä 23.3.–24.4.2020. Maakuntahallituksen käsittelyssä se on ollut 18.5.2020 ja Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 7.9.2020.

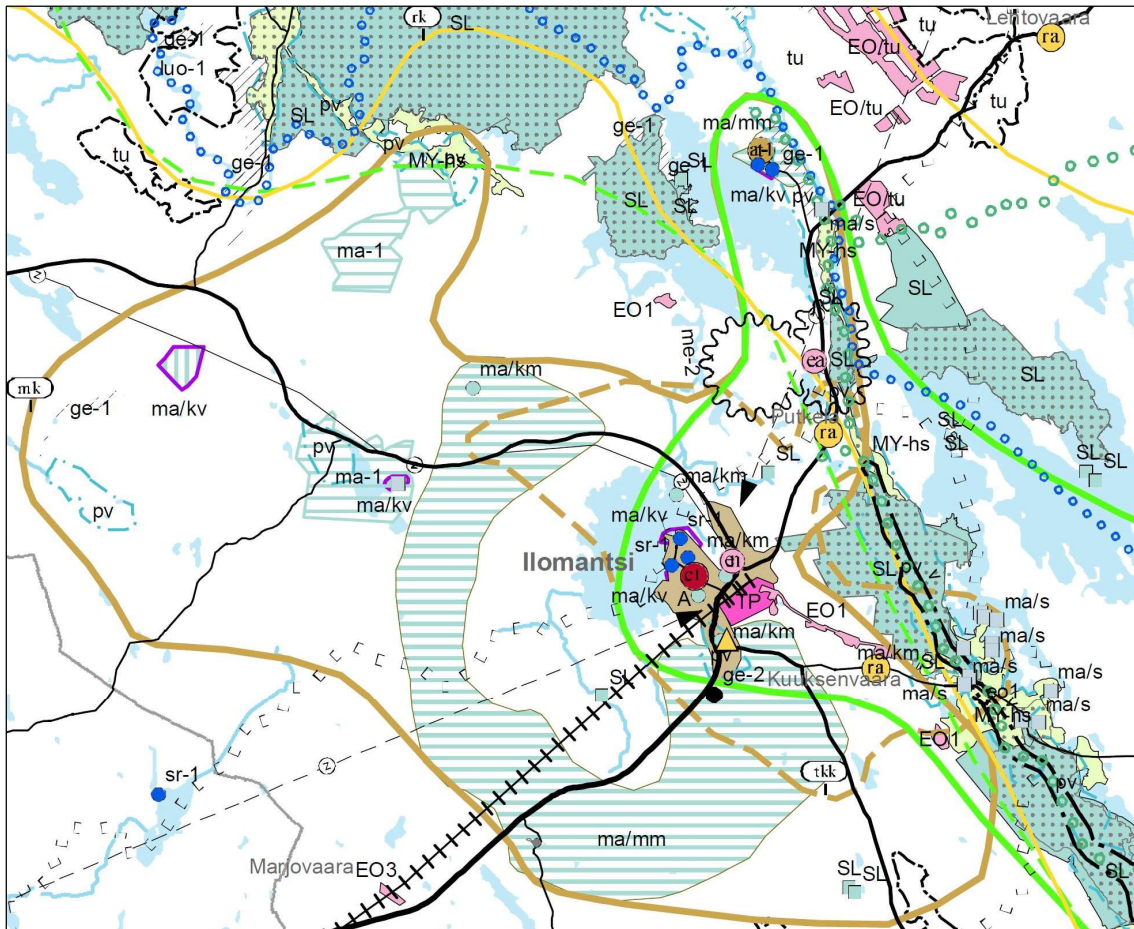

KUVA 3. Ote maakuntavaltuuston 7.9.2020 hyväksymästä Pohjois-Karjalan maakuntakaavasta 2040

Maakuntakaavan saatua lainvoiman, se kumoaa kaikki voimassa olevat maakuntakaavat eli neljä vaihemaakuntakaavaa. Vain kolmannen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueet jätetään edelleen voimaan. Kyseessä on siis koko Pohjois-Karjalan kattava ja kaikki keskeiset maankäytön teemat käsittävä kokonaismaakuntakaava.

Maakuntakaavassa 2040 on voimassa olevaan maakuntakaavatilanteeseen nähden sekä samansuuntaisesti esitettäviä että muuttuvia ja uusia merkintöjä. Tiettyjä merkintöjä on poistettu selkeyden vuoksi kaavakartalta, mutta ne esitetään maakuntakaavan kaavaselostuksessa ja selostuksen liiteosiossa 1.

Maakuntakaava-asiakirjat on esitetty nettisivuilla toistaiseksi maakuntavaltuuston aineistoilla. Lopulliset taitetut aineistot tullaan päivittämään nettisivuille, kunhan ne ovat valmiina.

KUVA . Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, kumottavat mk-merkinnät. Maakuntavaltuuston hyväksymä 7.9.2020.

Kaavassa otetaan kantaa ylimaakunnallisiin kehittämisvyöhykkeisiin, maakunnan kehittämisen kohdealueisiin, rakentamisalueiden merkintöihin, yhteysverkkoihin, kulttuuriympäristöihin, luonnonvarojen käyttöön, luonnonsuojeluun ja arvokkaisiin luontoalueisiin, erityistoimintojen alueisiin sekä rantoihin, virkistykseen ja matkailuun sekä reitistöihin.

Uusia merkintöjä ovat mm. liikenteen kehittämiskäytävät (Kuutoskäytävä ja Ysikäytävä) ja Kolin kehittämisen kohdealue. Rajanylityspaikoista esitetään kansainvälistä rajanylityspaikka Tohmajärven Niiralaan ja kansainvälisesti kehitettäväksi Lieksan Inaria. Kolin ja Vuonislahden sekä Lieksan keskustan väliselle liikenteelle osoitetaan ympärivuotinen yhteystarve.

Kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin on tullut vähän muutoksia, mutta esimerkiksi Iloimantsin sotahistoriatiestä on laadittu kattava esitys selostukseen ja liitteosioon. Uusia luonnonsuojelualueita on kuusi kappaletta ja Luo1-kohteita kolme kappaletta. Saimaannorppa ja arvokkaat pienvedet huomioidaan Alu-merkintänä.

Kaavatyö jatkuu vaihemaakuntakaavojen laadinnalla. Maakuntahallitus käynnisti 18.5.2020 vaihe-maakuntakaavan eli Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1.vaihe, jonka pääteemoina ovat turve, arvokkaat suot ja rakennettu kulttuuriympäristö, joita ei ole kokonaisuudessaan resurssien vuoksi pystytty selvittämään ja käymään läpi. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi on jo aloitettu ja siinä keskitytään moderniin rakennusperintöön.

Maakuntakaavassa 2040 (ehdotus, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.9.2020)
suunnittelualueelle on uutena esitetty seuraavia uusia tai täsmennettyjä merkintöjä:

Seutukeskus, kohdemerkintä (c):

Merkinnällä osoitetaan seutukeskusten keskustatoimintojen alueet, joihin sijoittuu asumisen ohella keskustahakuisia palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikenne- ja viheralueineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota taajamakuvaan, kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymiseen, keskusta-alueen toimivuuteen ja liikennejärjestelyihin, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksiin ja keskustan liittymiseen muuhun taajamarakenteeseen.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (ma/kv)

Osa-aluemerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Kohdemerkinnällä osoitetaan alle 5 hehtaarin kokoiset kohteet keskusta- ja taajamatoimintojen alueiden ulkopuolelta. Merkintä pohjautuu Pohjois-Karjalan 3. vaihemaakuntakaavan selvitykseen (Liite 3, 2013: "Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt Pohjois-Karjalassa").

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus ja ominaispiirteet sekä turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen.

Rakennussuojelukohde (sr)

Merkinnällä osoitetaan rakennusperintölailla tai rakennusperintöasetuksella asetuksella suojellut sekä kirkkolain ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain mukaan suojellut kohteet sekä rautatiesopimuksella huomioidut kohteet. Rautatiesopimuksella ei ole osoitettu rakennussuojelua, mutta se ilmaisee kohteiden merkityksen ja suojelutavoitteen.

Suunnittelumääräys

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön kokonaisuus ja erityispiirteet sekä edistettävä niiden säilymistä.

Rakentamismääräys

Rakentaminen tulee sopeuttaa alueen kulttuuriperintöön ja erityispiirteisiin.

Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue (ma/mv)

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.

Maakunnallisesti merkittävä maisema-alue (ma/mm)

Osa-aluemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet.

Suunnittelumääräys

Alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.

Arvokkaat luontoalueet (alu-1, alu-2)

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti selvitettyjä arvokkaita luontoalueita. Lisämerkinnällä -1 osoitetaan arvokkaat pienvedet, joiden erityispiirteet tulisi huomioida yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelussa. Lisämerkinnällä -2 esitetään saimaannorppien pesimäalueita, joilla riski häiritä norpan pesimärauhaa on erityisen suuri.

Suunnittelumääräys

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonarvot sekä maiseman ominaispiirteet.

Matkailupalvelujen alue (RM):

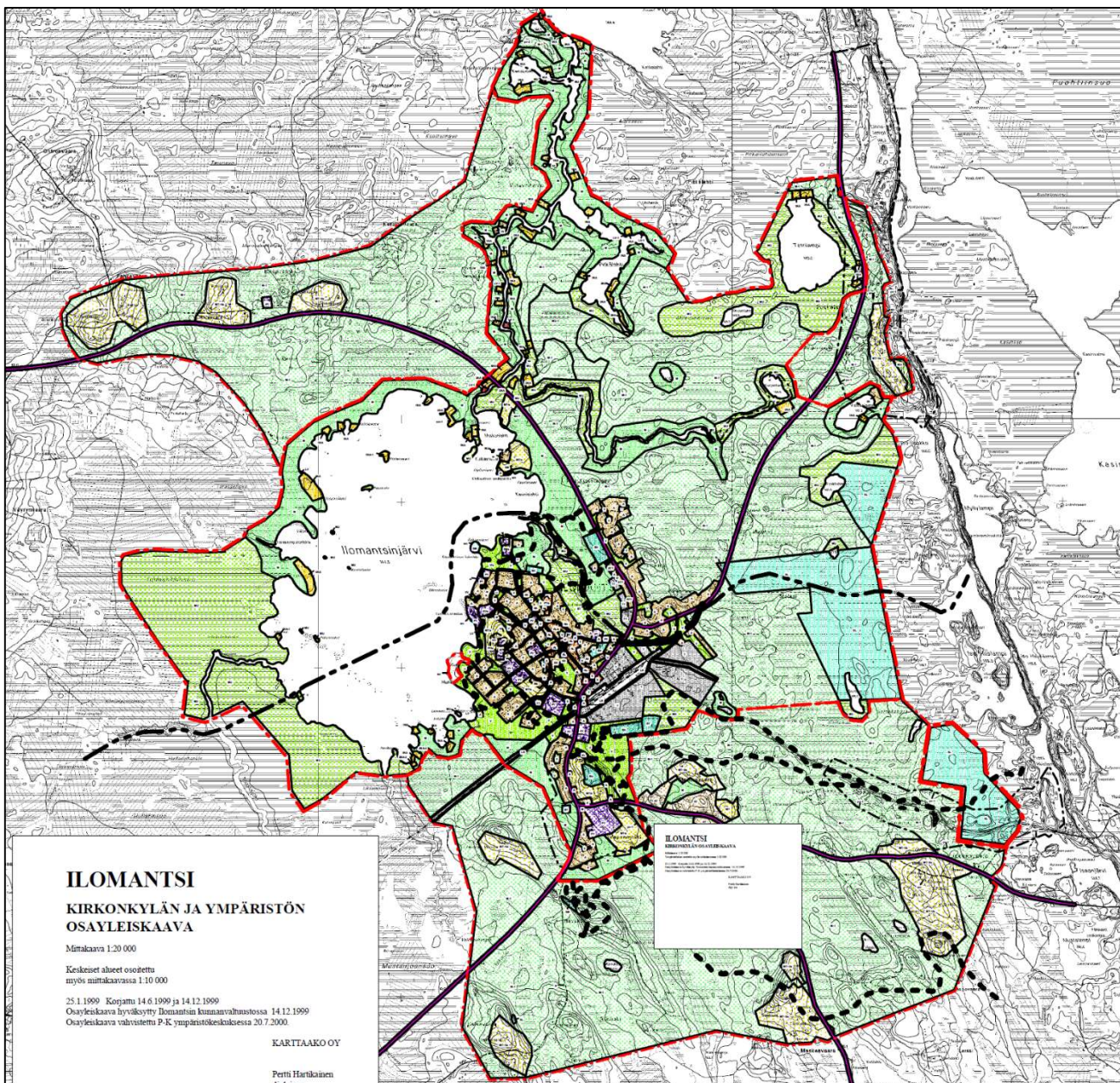
Matkailupalvelujen aluevarausmerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien matkailukeskusten ydinalueita, joihin sijoittuu hotellitason rakentamista ja muita matkailupalveluita. Matkailupalvelujen kohdemarkinnalla osoitetaan vähintään seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen olemassa olevia tai suunniteltuja kohteita sekä kehittämishankkeita

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota matkailullisesti vetovoimaisen keskuksen muodostamiseen sekä ottaa huomioon eri toimintojen ja rakentamisen sopeuttaminen ympäristöön.

Yleiskaava

Osalla suunnittelualuetta on voimassa Kirkonkylän ja ympäristön osayleiskaava, joka on hyväksytty Ilomantsin kunnanvaltuustossa 14.12.1999 ja vahvistettu P-K ympäristökeskuksessa 20.7.2000. (kts. kuva 4).

KUVA 4: Voimassa oleva Kirkonkylän ja ympäristön yleiskaava.

Asemakaava

Kirkonkylällä on tällä hetkellä voimassa vuonna 1988 hyväksytty asemakaava.

Pohjakartta

Taajama-alueella on käytössä Ilomantsin kunnan ylläpitämä numeerinen 1:2000 mittakaavainen asemakaavan pohjakartta. Yleiskaavamuuotos laaditaan 1:10 000 mittakaavaiselle peruskartta-aineistolle.

Rakennusjärjestys

Ilomantsin kunnan viimeisin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.6.2007.

4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätös on tullut voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (maankäyttö- ja rakennuslaki 24 §).

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat nyt yleiskaavoitettavaa aluetta erityisesti seuraavilta osin:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

5 Tausta-aineisto ja selvitykset

Kaavasuunnittelussa hyödynnetään aikaisempia maakunta- ja yleiskaavojen yhteydessä tehtyjä selvityksiä. Kaavaprosessin aikana tehdään seuraavat täydentävät selvitykset:

- luonto- ja maisemaselvitys
- rakennetun kulttuurihistorian selvitys
- muinaisjäännösinventointi
- emätilaselvitys rannoille

6 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille alueva-rauksille ja kaavamerkinnöille.

Maanomistajien ja eri intressitahojen sekä suunnittelijoiden välisen osallistuvan suunnitelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Suunnittelun yhteydessä arvioidaan tarvittavissa määrin vaikutukset:

- taajamarakenteeseen, kyläalueisiin, ranta-alueisiin
- rakennettuun ympäristöön / kulttuuriympäristöön
- kunnallisteknisiin verkostoihin, liikenneverkkostoon
- luontoarvoihin, viher- ja ulkoilureittiyhteyksiin

7 Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2000) myötä kaavoituksen ominaisuuksiin on kuulunut huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa. Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita tarkastelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän hankkeen osalta keskeiset osalliset:

- Ilomantsin kunta, hallintokunnat, päättäjät
- Maanomistajat, asukkaat, kuntalaiset
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY-keskus liikenne- ja infrastruktuuri / Väylä-virasto
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Museovirasto
- Pohjois-Karjalan sähkö Oy
- Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
- Teknisten verkkojen haltijat
- Metsäkeskus
- Pohjois-Karjalan Virkistysreitistöyhdistys ry
- Ikonvaaran, Sonkajan, Kuusenvaaran ja Mekrijärven seudun kyläyhdistykset
- Ilomantsin matkailuyhdistys

7.1 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Ilomantsin kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla www.ilomantsi.fi sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä. Kaava-aineistot pidetään nähtävillä kunnanvirastossa ja kunnan nettisivuilla. Yleiskaava laaditaan vuorovaikutteisesti keskeisiä osallisia kuullen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla koko kaavahankkeen ajan.

7.2 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Työn käynnistäminen, kaavan valmisteluvaihe **loppuvuosi 2019 – kesä 2021**

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen laatiminen (MRL 62 §, 63 §)
- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu kesä 2020
- Selvitysten valmistuminen 2020
- Kaavan valmisteluvaiheessa keväällä 2021 maanomistajille suunnatut neuvottelutilaisuudet

Käsittely: OAS:n ja kaavaluonnoksen käsittely kuntaympäristölautakunnassa ja asettamisen nähtäville.

Osallistuminen: Mahdollisuus esittää mielipiteitä OAS:sta ja kaavaluonnoksesta (MRA 30 §). Lausunto-pyyntö ja neuvottelut osallisten kanssa tarvittavissa määrin.

Tiedottaminen: vireilletulosta, OAS:n ja kaavaluonnoksen nähtäville asettamisista ja neuvotteluista ilmoitetaan kuulutuksilla kunnan virallisessa ilmoituslehdessä, ilmoitustaululla ja internet -sivulla www.ilomantsi.fi.

Kaavaehdotus **kesä - syksy 2021**

- Kaavaehdotuksen laatiminen: kaavakartta ja kaavaselostus
- Kaavaehdotuksen esittelytilaisuudet

Käsittely: Kaavaehdotuksen käsittely kuntaympäristölautakunnassa / kunnanhallituksessa ja asettaminen nähtäville (MRA 19 § yleiskaava).

Osallistuminen: Kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja pyydetään lausunnot (MRA 20 §). Mahdollisuus jättää muistutuksia. Viranomaisneuvottelu tarvittaessa lausuntojen ja muistutusten saavuttua.

Tiedottaminen: Kuten edellä

Kaavan hyväksymiskäsittely **loppuvuosi 2021**

- Saatujen lausuntojen ja muun palautteen käsittely, vastineiden laadinta
- Kaavaehdotuksen tarkistaminen tarvittaessa

Käsittely: Kaavaehdotuksen käsittely kuntaympäristölautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksyminen valtuustossa (MRL 37 § yleiskaava).

Osallistuminen: Mahdollinen valitusprosessi. Kaavan hyväksymispäätöksen laillisuudesta voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Tiedottaminen: Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla ja internet -sivuilla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä.

8 Yhteystiedot

8.1 Kaavan hallinnollinen käsittely

Ilomantsin kunta
Soihtulantie 7
82900 ILOMANTSI

Tekninen johtaja Jarno Saastamoinen
Puh. 040 104 3301
sähköposti: jarno.saastamoinen@ilomantsi.fi

Kaavatyötä ohjaa kunnan muodostama kaavatyöryhmä.
Työryhmään kuuluvat kuntaympäristölautakunnasta Eila Piippo, Sauvo Henttonen ja
kunnanhallituksesta Olli Puhakka.

8.2 Kaavanlaadinta

Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju
Leväsentie 23
70780 KUOPIO

Kaavoitusinsinööri Jorma Harju
Puh. 044 596 3111
Sähköposti: jorma.harju@kaavaharju.fi
www.kaavaharju.fi